

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Час виконання – 150 хвилин

Робота має дві частини.

Частина 1 «Історія України ХХ – початку ХХІ ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини 1 Ви маєте позначити й записати в *бланку А*.

Результат виконання цих завдань буде зараховано як результат **державної підсумкової атестації**.

Частина 2 «Історія України від найдавніших часів до кінця ХІХ ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини 2 Ви маєте позначити й записати в *бланку А*.

Результат виконання завдань частин 1 і 2 буде використано під час прийому до закладів вищої освіти.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначено перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей А

1. У *бланк А* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, згідно з вимогами інструкції до кожної форми завдань.
3. Якщо Ви позначили відповідь на завдання 1–28 і 31–58 неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

4. Якщо Ви записали відповідь на завдання 29, 30 і 59, 60 неправильно, можете виправити її у відповідному місці *бланка А*.
5. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, записаних у *бланку А*.

Ознайомившись із інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 20.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
X														

Зичимо Вам успіху!

Частина 1
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Пам'ятайте!

Результат виконання завдань частини 1 буде зараховано
як результат державної підсумкової атестації

Завдання 1–23 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Вільгельм фон Габсбург-Лотрінген – австрійський архікнязь, полковник армії УНР, поет. Під яким псевдонімом він відомий як полковник Українських січових стрільців (УСС)?
- А Олесь Тихий
 - Б Віктор Грім
 - В Тарас Чупринка
 - Г Василь Вишиваний

**Проаналізуйте фрагмент історичного документа
й виконайте завдання 2–4 до нього.**

«У Петрограді відбулися криваві події, які загрожують загибелі завоювань революції. Частина населення Петрограда, керована більшовиками, збройним шляхом ліквідувала Тимчасовий Уряд і хоче нав'язати свою волю Російській Республіці. Ми закликаємо рішуче боротися з будь-якими спробами підтримання петроградського повстання. Громадяни України! Покажіть себе вірними захисниками свободи й ворогами анархії, яка може віддалити скликання Всеросійських й Українських Установчих Зборів і навіть призвести до загибелі рідного краю...»

2. Яка владна інституція звернулася із цитованою відозвою до населення України?
- А Рада Міністрів
 - Б Штаб Київського військового округу
 - В Генеральний Секретаріат
 - Г Рада Народних Комісарів
3. «Криваві події» в Петрограді спричинили ухвалення
- А Грамоти до всього українського народу гетьмана П. Скоропадського.
 - Б Конституції Української Народної Республіки.
 - В Акта злуки між УНР й ЗУНР.
 - Г Третього Універсалу УЦР.
4. Події, описані в уривку документа, відбулися
- А 1914 р.
 - Б 1917 р.
 - В 1919 р.
 - Г 1921 р.

5. В уривку з історичного джерела *«В одній лише Україні побоїща, розстріли та епідемії, пов'язані з війною.., забрали близько 1,5 млн життів. Нестача харчів та палива, безробіття змусили сотні тисяч людей виїхати з міста в село... Було очевидно, що остаточно виснажене суспільство не готове до корінних соціальних перетворень, що їх планували більшовики...»* схарактеризовано наслідки впровадження заходів

А «воєнного комунізму».
Б «культурної революції».
В «пацифікації».
Г «осадництва».

6. Основою повстанської армії, очолюваної діячем, зображеним на фото, були

А селяни-середняки.
Б кваліфіковані робітники.
В міська інтелігенція.
Г дрібні підприємці.

7. Що було характерним для соціально-економічного життя в УСРР періоду нової економічної політики?

А скасування плати за житло й комунальні послуги
Б здійснення насильницької суцільної колективізації
В уведення карткової системи розподілу продуктів
Г надання селянам права на продаж власної сільгосппродукції

8. Яку політику більшовиків так характеризував С. Петлюра: *«...У цьому напрямі нинішньої політики більшовиків я вбачаю чергову їхню поступку стихійній силі українського національного руху, а водночас – логічно послідовний і політичний захід з метою оволодіння силою цього руху й зміцнення своїх позицій в Україні...»?*

А індустріалізацію
Б неп
В коренізацію
Г колективізацію

9. Перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва відбулося

А 1921 р.
Б 1925 р.
В 1934 р.
Г 1937 р.

10. Діаграма дає змогу визначити масштаби

- А «Великого терору».
- Б демографічних утрат від «Голодомору».
- В жертв покоління митців «розстріляного відродження».
- Г репресій під час «радянзації» Західної України.

11. Освітня політика якої держави в 1920-ті рр. призвела до ліквідації на українських землях українськомовних шкіл?

- А Польщі
- Б Чехословаччини
- В Румунії
- Г Української СРР

12. Події, відображені на картосхемі, стали наслідком

- А нападу нацистської Німеччини на СРСР.
- Б укладення «пакту Молотова – Ріббентропа».
- В проголошення незалежності Карпатської України.
- Г оприлюднення Акта відновлення Української Держави.

13. Заходи з примусової евакуації матеріальних цінностей, а за неможливості – знищення їх, були частиною плану радянських військ 1941–1942 рр. і військ нацистської Німеччини 1943–1944 рр. із перетворення території України на

- А «сіру зону».
- Б «випалену землю».
- В «життєвий простір».
- Г «санітарний кордон».

14. Проаналізуйте уривок з історичного джерела: «...[регіон] на підставі Договору від 10 вересня 1919 р., укладеного в Сен-Жермен ан Ле, [увійшов] як автономна одиниця в межі Чехословацької Республіки, возз'єднується... зі своєю споконвічною Батьківщиною – Україною...».

Про який історико-географічний регіон України йдеться в ньому?

- А Буковину
- Б Закарпаття
- В Галичину
- Г Волинь

15. Що в УРСР стало одним із наслідків проведення партійно-радянським керівництвом СРСР кампанії, названої «ждановщиною»?

- А припинення збройної боротьби УПА, ОУН
- Б гальмування розвитку науки, літератури й мистецтва в республіці
- В початок вимушеної масової еміграції українських митців
- Г організаційне оформлення українського дисидентського руху

16. Який захід партійно-радянського керівництва в другій половині 1950-х – першій половині 1960-х рр. вплинув на життєвий рівень населення України?

- А збільшення присадибного господарства колгоспників
- Б узаконення підприємницької діяльності в торговельній сфері
- В ведення широкомасштабного індустріального житлового будівництва
- Г створення системи побутових послуг і системи громадського харчування

17. Наведена карикатура акцентує увагу на одній із характерних вад радянської моделі економіки.

Партійно-радянське керівництво намагалося подолати цю ваду

- А здійсненням «реформи О. Косигіна».
- Б реалізацією однієї з «надпрограм М. Хрущова».
- В посиленням боротьби з нетрудовими доходами.
- Г проведенням антиалкогольної кампанії.

Дошка пошани

Не проходите повз! Сидоров – прогульщик!

— Що з того, що ми з тобою на різних дошках, усе одно зарплати однакові.

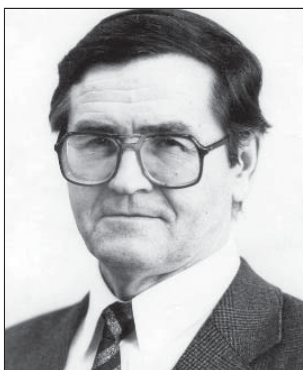
**Проаналізуйте фрагмент історичного документа
й виконайте завдання 18–20 до нього.**

«...організація ставить за мету вирішення чотирьох головних завдань: ознайомлення широких кіл української громадськості з Декларацією прав людини; сприяння виконанню статей заключного Акта з питань безпеки й співробітництва в Європі; домагання того, щоби на всіх міжнародних нарадах... Україну як суверенну європейську державу й члена ООН було представлено окремою делегацією; акредитування в Україні представників зарубіжної преси».

18. Яка організація ставила перед собою завдання, зазначені в документі?

- А Українська робітничо-селянська спілка
- Б Українська гельсінська група
- В Народний рух України
- Г Українська головна визвольна рада

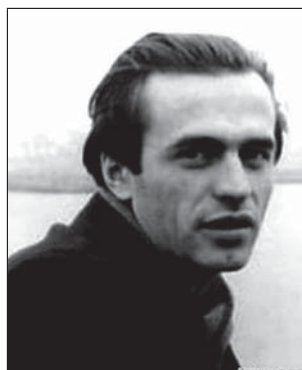
19. Хто з осіб, зображених на фото, був одним із засновників цієї організації?

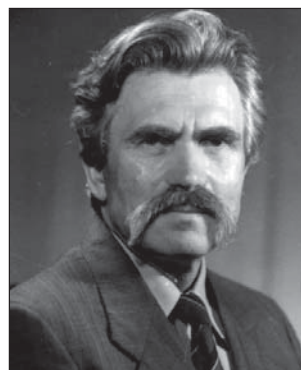
А

Б

В

Г

20. Діяльність організації засвідчувала

- А розвиток дисидентського руху.
- Б загострення проблеми дефіциту.
- В започаткування «хрущовських реформ».
- Г розгортання нової хвилі процесу реабілітації.

21. Проаналізуйте уривок з історичного джерела: *«Соціалістичне самоврядування реалізується в умовах широкої гласності шляхом участі всього колективу та його громадських організацій у виробленні найважливіших рішень і контролі за їх виконанням, виборності керівників та єдиноначальності в керуванні підприємством...».*

Його доречно використати для характеристики суспільного життя України доби

- А «відлиги».
- Б «застою».
- В «перебудови».
- Г «незалежності».

22. У газетній статті, зображеній на фото, ідеться про

ОСТАННЯ ВИТІВКА КАРБОВАНЦЯ: З ДРУГОГО ВЕРЕСНЯ МИ З "МІЛЬЙОНЕРІВ" СТАНЕМО ПРОСТО... НОРМАЛЬНИМИ ЛЮДЬМИ

Нарешті це завершилися: 25 серпня всі засоби масової інформації нашої держави повідомили про те, що Президент Леонід Кучма підписав указ про введення гривні. Грошова реформа розпочнеться з 2 вересня і завершиться 16 вересня.

Як зазначив голова Львівської облдержадміністрації Микола Горинь, передумовою введення гривні стало зниження рівня інфляції, адже вже більше півтора місяця вона тримається на рівні 0,1 відсотка. Крім цього, у комерційних банках нагромадилося чимало грошей. З початку року влада населення у банках зрости на 37 трильйонів карбованців. У Національному банку України вважають, що наразі у державі фінансова ситуація нечим не відрізняється від тієї, що спостерігалась у Чехії та країнах Балтії перед проведенням там грошової реформи.

Народ зваяжди з острахом ставився до будь-якої грошової реформи. Остання ж, у свою чергу, за словами посадовців, осіб, носитиме неконфіскаційний характер. Ніхто не втратить жодної копійки, заявив Микола Горинь, який опікує на Львівщині комісією з питань проведення грошової реформи. Прем'єр-міністр Павло Лазаренко також вважає, що підстав вважатися у населенні немає і всі громадяни України за два тижні зможуть обміняти карбованці на гривні.

До проведення грошової реформи, зазначив голова Львівської обласної адміністрації Микола Горинь, в Україні за два тижні зможуть обміняти карбованці на гривні і ви без клопоту, за відомістю отримувати нову грошову одиницю. Що ж до пенсіонерів, то в основному вони обмінюватимуть гривні у відділеннях за візку, де отримують пенсію. Загалом на Львівщині буде не менше 1500 обмінних пунктів, де обмінюватимуть гроші йовомети, неприродні та неіснуючі.

Нова грошова одиниця вилучена номіналом однієї, дві, п'ять, десять, двадцять, двадцять п'ять та сто гривень. Зміниться також і розмір монети, від якої ми такі відомі: Монети будуть вартістю 1, 2, 5, 10, 25, 50 копійок. Оскільки нові банноти виготовлялися на різних фабриках, то вони дещо відрізняються одна від одної. Скажімо, одна гривня є трохи зразка. На нових грошах є також зображення Львівського оперного театру.

З 2 вересня на нову національну валюту повинні бути перераховані всі баланси юридичних осіб. Весь облік вестиметься у гривнях, а карбованець буде платіжним засобом. До 16 вересня за всі послуги й товари можна буде розраховуватися карбованцями.

Багато громадян держави, які вкось втрутаються від інфляції, окупували долари. Як також можна буде обміняти на нову національну грошову одиницю. За 1 долар даватимуть 1,7 гривні. Це зумовлено тим, що Національний банк прийняв рішення, що до 2 вересня курс долара не буде змінюватися. Сьогодні ж він становить 176 100 карбованців, і, у випадку підвищення курсу обмінними пунктами вище виста

обмінних пунктів працюватимуть безпосередньо на підприємства та організації. Пункти обміну відкриваються на залізничних станціях, морських та річкових вокзалах, в аеропортах, санаторіях, лікувальних закладах.

До введення нової грошової одиниці залишалося менше тижня. Гривня після трилового плавання по банківським сховищах нарешті зляйде тиху пристань у наших гаманців.

Богдан КУФРИК

ЯКІ БУДУТЬ ЦІНИ ПРИ НОВІЙ ВАЛЮТІ

Як повідомили репортери газети "Експрес" у прес-службі Національного банку України, середньомісячна зарплата після введення гривні становитиме 132 гривні — 10 копійок, а середньомісячна пенсія по старості — 45 гривень. Попередньо будуть встановлені такі ціни:

- хліб український — 65 копійок, яловичина — за 1 кг — 2 гривні 90 копійок, свинина за 1 кг — 3 гривні 69 копійок,
- молоко за 1 л — 50 копійок, масло вершкове за 1 кг — 6 гривень 31 копійка, картопля за 1 кг — 66 копійок, корюшка срібна — 5 копійок, провід у метро та автобуси — 20 копійок.

- А девальвацію карбованця.
- Б введення в обіг купуно-карбованців.
- В стрімке зростання цін на товари й послуги.
- Г запровадження національної грошової одиниці — гривні.

23. Проаналізуйте уривок зі спогадів лідера кримських татар, народного депутата України Мустафи Джемілева: *«До речі, «статистика», що на «референдумі» було 83 % кримчан, із яких 96 % або 98 % висловилися за приєднання до Російської Федерації — абсолютна брехня. Ніколи такої активної участі в голосуванні не було й бути не може, там люди працюють у різних регіонах, а голосувати треба за місцем проживання. Зі 180 тис. кримських татар на «дільниці» прийшло тільки 900, до того ж більшість із них наївно думала, що потрібно сказати про своє бажання бути в складі України. Іми маємо секретне донесення ФСБ Криму своєму начальству в Москві. Реальна участь була 34,2 %, і не всі голосували за приєднання до РФ».*

Події якого року описано в ньому?

- А 1991 р.
- Б 1996 р.
- В 2003 р.
- Г 2014 р.

У завданнях 24–26 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланку А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Увідповідніть явище періоду утвердження тоталітарного режиму в Україні з наслідком цього явища.

- 1 суцільна колективізація
- 2 масові репресії
- 3 культурна революція
- 4 форсована індустріалізація

- А ліквідація індивідуального селянського господарства
- Б домінування промислового виробництва над сільськогосподарським
- В нав'язування суспільству комуністичної ідеології
- Г ліквідація багатопартійності
- Д насадження в суспільстві атмосфери страху

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. З'ясуйте, у якій сфері творчості здобув популярність кожен з указаних митців.

- 1 Л. Биков
- 2 В. Івасюк
- 3 В. Стус
- 4 А. Горська

- А література
- Б театральне мистецтво
- В образотворче мистецтво
- Г кіномистецтво
- Д естрадне мистецтво

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Увідповідніть дату з подією.

- 1 16 липня 1990 р.
- 2 24 серпня 1991 р.
- 3 1 грудня 1991 р.
- 4 6 грудня 1991 р.

- А ухвалення Верховною Радою України Конституції України
- Б заснування Збройних Сил України
- В ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України
- Г проведення Всеукраїнського референдуму на підтвердження Акта проголошення незалежності України
- Д ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет УРСР

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 27 і 28 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланку А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

27. Установіть послідовність відображених в уривках документів подій на західноукраїнських землях у міжвоєнний період.

- А** *«Вирок прозвучав доволі трагічно: Бандеру, Лебеда і Карпинця засуджено до смертної кари... Але згідно з амністією смертну кару замінено на довічне ув'язнення... Підсудні вислухали вирок спокійно, а Бандера та Лебедь вигукнули: "Хай живе Україна!"...»*
- Б** *«Від нинішнього дня весь український національний табір виступає як одна цілісність, стає в одній оборонній і бойовій лаві, в одній суцільній фаланзі під назвою УНДО...»*
- В** *«Громадяни! Українці–Українки! Пам'ятайте, що 12 лютого Ви виберете свій перший сойм! На чолі кандидатів стоять: батько прем'єр отець Августин Волошин та міністр Юліян Ревай...»*
- Г** *«У селі Копилів Сокальського повіту Львівського воєводства знищено приміщення читальні, подерто бібліотечні книжки й портрети Шевченка та Франка. Після знищення читальні вишикувано людей перед читальнею і змушено їх кричати: "Хай живе Пiлсудський!"...»*

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

28. Розташуйте фрагменти перших шпальт номерів газети в послідовності виходу їх друком.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шляд. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно 900 зол.
чвертьрічно 1400 „
піврічно 2000 „
річно 4000 „
ЗА ГРАНИЦЮ: в Америці і Канаді Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 750 зол., Швейцарії 750 зол., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 мол., Бельгії 750 зол., Аустрії 750 зол.— Залив адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ІХ. Зїзд К.П.(б)У.

Українізація.

В дільни українізації є такі досягнення: початкове шкільництво зукраїнізоване на 70 відсотків; вищі школи через відсутню професорів Українців не зукраїнізовані навіть на половину, технікуми зукраїнізовані на 39 відсотків.

Ключові звіт про нацполітику, Кішчаків відкреслив, що партія зрянує до зміцнення національних позицій не тільки при доомові мови, але й культурної праці. Не зважаючи на те, частина української інтелігенції з Грушевським на чолі салкується монополізувати представництво в українській культурі. Зокрема проф. Грушевський, глянди старих друзів, що остали на еміграції, та є надія, що він перестане на них орієнтуватися і почне прислухуватися до голосу трудящих мас УСРР. Він послухає поради своїх знайомих і зложить відповідну заяву. Еміграція вважає його за незалежного наукового робітника і за борця за соціалізм тільки не комуністичними шляхами. Він, очевидно, хоче дій догляд зберігти і кожен день сказати еміграції, що при розвалі можуть жити навіть такі незалежні люди як він. Подбає жидеться Кеганович на українську еміграцію а в першу чергу на її центр у Чехословаччині та на Микиту Шаполаза за те, що приписує нацполітику більшості в якійсь мізер дивесійної комбінції для обдурення м.с. Та всі ті твердження еміграції — на думку референта — неправдані, бо метюю р д жиди є опортунізм на маси. „Ми мусимо — каже він далі — інші державний вярт і партію наближити до більшості населення УСРР. Ми мусимо нализити ся до побуту, культури і

А

ДЗВІН

Округовий Криворізький часопис

Велика советська проривна офензива, з метою звільнити Ленінград від облоги, відбита

Німецькі дивізії перейшли бухту „Северную“ та прорвались у внутрішню смугу укріплених фортів Севастополя

В Донецькому басейні місцева атака ворога провалилась

Б

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шляд. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно 400 зол.
чвертьрічно 1200 „
піврічно 2000 „
річно 4000 „
ЗА ГРАНИЦЮ: в Америці і Канаді Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 750 зол., Швейцарії 750 зол., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 мол., Бельгії 750 зол., Аустрії 750 зол.— Залив адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Марево нового голоду в СРСР.

Недавно репродукували ми за харківським „Комуністом“ інтервю голови ВМЦК-гу Петровського про щорічні збори збіжжя на Україні. Це інтервю крім банальних нібито більшовицьких комуністичних фраз містило в собі і багато сум-

ОСТАННІЙ РІК ПЯТИЛІТКИ. Дніпрельстан

У 1932 р. мавт у СРСР засіяти 144 міль. га рілля, з чого на індивідуальні господарства припадає 22 міль. га (15 прц.) на селянські колективи (колгоспи) 108 міль. га (75 прц.) і на державні господарства (радгоспи) 14 міль. га (10 прц.). З цього виходить, що темп колективізації повинно зважно збільшитися, бо для індивідуальних господарств залишились тільки 16 прц. рілля, коє на колективи припадає аж 85 прц.

Для цих колективів мають працювати завод фабрика вагонів у Нижній Табльській; металургія: Магнітострой, Кузнецкострой, Синарьє (Зраль) і т. д.

Дотеперішні відомості про другу пятилітку вказують на те, що вона буде прамувати: 1) до збільшення природних богатств Союзу, 2) до збільшення продукції і 3) до зокораміація життєвих умовна людсьости. Перша пятилітка має нести такі діляні додатні сторони. Складність продукції вважно перевищала 1913 р., крім того в СРСР

В

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАЦІ. ВИДАННЯ: А.

D I Ł O

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛьВІВ, РИНОК Ч. 10, П. ПОВ.
Телефон Редакції 248-48
Телефон Адміністрації 228-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„Валку Чеських Логіон.
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 НОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБСМІ 19—18 АРКУШІВ ДРУКУ.

Карпатська Україна проголосила незалежність.

ХУСТ, 15. Ш. Прем'єр Волошин вголосив у хустській радіовислівні в год. 7.15 вечери промову про подію історичної ваги: „Дорогі браття і сестри, подюю вам до відома, що рішенням союзу Словаччини, яким проголошено її незалежність, змінилась та-

поря установлено уряд в такім складі: прем'єр, мін. шкільництва і сувініництва о. д-р А. ВОЛОШИН, мін. заграничних справ ЮЛІЯ РЕВАЙ, який нині перебуває в Німеччині і там заступає інтереси нашої молоді держави, міністр господарства і військових справ СТЕ-

Карпатська Україна боронить свої кордони

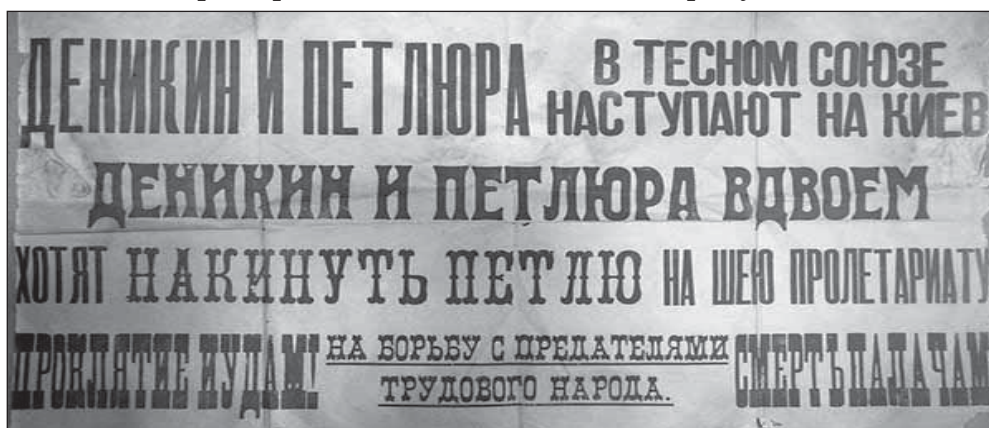
Г

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 29 і 30 мають по сім варіантів відповіді, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, і запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

29. Розгляньте фото радянського плаката 1919 року.

*Денікін і Петлюра в тісному союзі наступають на Київ.
Денікін і Петлюра вдвох хочуть накинути зашморг на шию пролетаріату.
Прокляття юдам!
На боротьбу зі зрадниками трудового народу. Смерть катам!*

Які судження щодо нього є правильними?

- 1 Плакат створює образ ворога.
- 2 Плакат має сатиричний характер.
- 3 Плакат декларує захист пролетарів від політичних переслідувань.
- 4 Плакат присвячений успіхам боротьби «трудового народу».
- 5 Плакат покликаний мобілізувати прихильників більшовиків.
- 6 Плакат дискредитує мету боротьби противників влади більшовиків.
- 7 Плакат закликає до судових переслідувань політичних противників.

30. Що було характерним для розвитку сільського господарства УРСР в період перших повоєнних років?

- 1 запровадження орендних відносин на селі
- 2 колективізація в західних областях України
- 3 створення владою масового штучного голоду
- 4 суттєве збільшення розмірів присадибних ділянок колгоспників
- 5 упровадження системи закупівель сільськогосподарської продукції
- 6 відновлення репресивної політики щодо селянства
- 7 насичення колгоспів різноманітною сільськогосподарською технікою

Ви завершили роботу над завданнями частини 1.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей у *бланк А*.
Пам'ятайте!

Результат виконання завдань частини 1 буде зараховано
як результат державної підсумкової атестації

Частина 2

Історія України від найдавніших часів до кінця XIX століття

Завдання 31–53 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

31. Залізні знаряддя праці та зброю на українських землях першими почали виготовляти племена

- А скіфів.
- Б сарматів.
- В трипільців.
- Г кіммерійців.

32. На наведеній картосхемі відображено

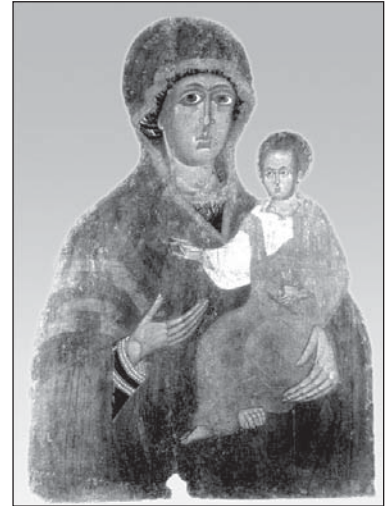
- А Велике розселення слов'ян.
- Б походи перших київських князів.
- В основні шляхи грецької колонізації.
- Г військово-торговельні експедиції варягів.

33. Набіги на Русь-Україну (Київську державу) яких кочовиків припинено завдяки перемозі великого київського князя Ярослава Мудрого?

- А половців
- Б монголів
- В хозарів
- Г печенігів

34. Яку ікону Богородиці зображено на фото?

- А Холмську
- Б Дорогобузьку
- В Вишгородську
- Г Свенську

35. *«Що мені вінець, коли татари лютують!»*, – так відповів на чергову пропозицію коронуватися посланцям Папи Римського

- А Ярослав Осмомисл.
- Б Роман Мстиславович.
- В Данило Романович.
- Г Володимир Мономах.

36. Князь Костянтин Іванович Острозький уславився як полководець часів

- А Руси-України (Київської держави).
- Б Речі Посполитої.
- В Галицько-Волинської держави.
- Г Великого князівства Литовського.

37. Яким роком датовано першу згадку про українських козаків у писемних джерелах?

- А 1385 р.
- Б 1478 р.
- В 1489 р.
- Г 1514 р.

38. Пам'ятка архітектури міста Львова, зображена на фото, пов'язана з життєдіяльністю міської громади

- А вірмен.
- Б німців.
- В євреїв.
- Г поляків.

39. У результаті Люблінської унії українські землі Подніпров'я і Східного Поділля переходили під владу

- А Османської імперії.
- Б Московського царства.
- В Польського королівства.
- Г Молдавського князівства.

40. Діяч, зображений на портреті, уславився

- А створенням першої друкарні на українських землях.
- Б організацією серії вдалих морських походів козаків.
- В об'єднанням Гетьманщини по обидва береги Дніпра.
- Г участю в Національно-визвольній війні українського народу.

41. Яка битва Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. мала наслідок, описаний в уривку джерела: *«І тільки трапилася нагода, що Хмельницький прислав послання з пропозицією про мир, як ляхи відразу ж прислали своїх посланців і підписали його. Ось статті цієї угоди. Військо козацьке має складатися лише з двадцяти тисяч...»?*

- А Берестейська
- Б Пилявецька
- В Батозька
- Г Конотопська

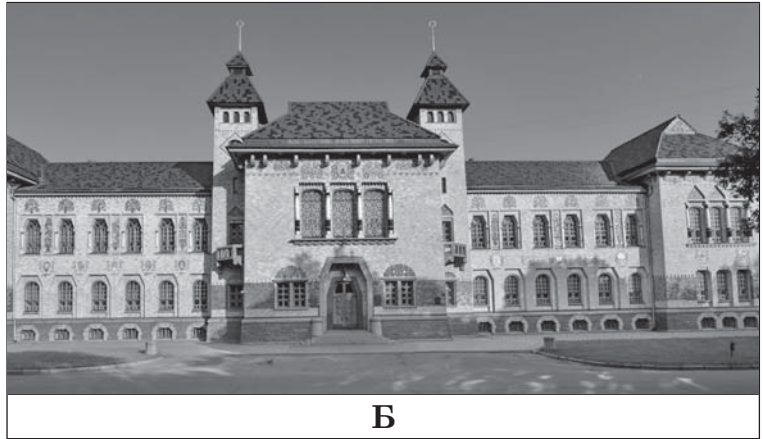
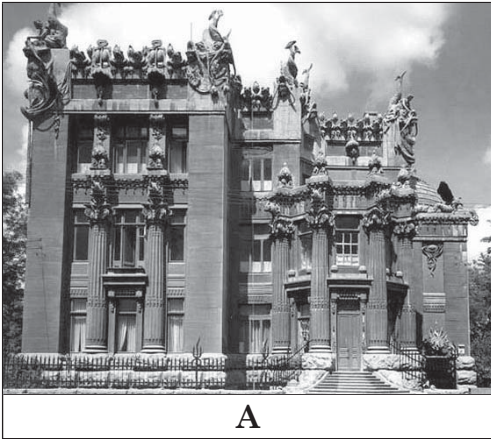
42. Якою цифрою на картосхемі позначено території, де за умовами Бахчисарайського договору (1681 р.) впродовж 20 років заборонено будівництво нових фортець і укріплень?

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4

43. «Літопис Самовидця» Романа Ракушки-Романовського, «Літопис» Григорія Граб'янки, «Літопис» Самійла Величка –
- А церковні морально-повчальні твори.
 - Б публіцистичні твори на захист православ'я.
 - В упорядкування житій святих козацької доби.
 - Г твори про козацьку добу в українській історії.
44. Діяльність Другої Малоросійської колегії спрямовано на
- А повернення козаків Задунайської Січі на Запоріжжя.
 - Б ліквідацію решток автономного устрою Гетьманщини.
 - В упорядкування системи правління в Запорозькій Січі.
 - Г запровадження полкового устрою на Слобідській Україні.
45. Коли відбулася російсько-турецька війна, що створила передумови для ліквідації Задунайської Січі?
- А 1768–1774 рр.
 - Б 1787–1791 рр.
 - В 1806–1812 рр.
 - Г 1828–1829 рр.
46. Започаткування нової української літератури в західноукраїнських землях пов'язують із діяльністю
- А «Руської трійці».
 - Б Собору руських учених.
 - В Галицько-руської матиці.
 - Г освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників.
47. Про кого з діячів науки першої половини ХІХ ст. ідеться: *«Історик, перший ректор Київського університету Св. Володимира, основоположник української фольклористики, автор збірок українських народних пісень»?*
- А В. Каразіна
 - Б Я. Головацького
 - В М. Максимовича
 - Г М. Остроградського
48. Виконання селянами Наддніпрянської України повинностей на користь поміщика після отримання ними особистих і майнових свобод царська влада закріплювала
- А впровадженням стану тимчасовозобов'язаних.
 - Б відмовою викупу орних земель у поміщиків.
 - В відродженням общинного землеволодіння.
 - Г запровадженням зрівняльного землекористування.

49. На якому фото зображено будівлю, у зовнішньому вигляді якої можна виявити мотиви й форми української народної архітектури й декоративного мистецтва?

50. Що створило передумови для поширення «Просвіт» у Наддніпрянській Україні?

- А ліквідація греко-католицької церкви на Правобережжі 1839 р.
- Б реалізація реформ 1860-х – 1870-х рр. у Російській імперії
- В запровадження «нової ери» в українсько-польських відносинах 1890–1892 рр.
- Г розгортання подій російської революції 1905–1907 рр.

Проаналізуйте візуальні історичні джерела й виконайте завдання 51–53 до них.

51. Яке явище можна проілюструвати джерелами, зображеними на фото?

- А біженство
- Б асиміляцію
- В депортацію
- Г трудову міграцію

52. На підставі аналізу цих джерел можна стверджувати, що значні масштаби й інтенсивність явища забезпечено передусім за рахунок

- А дрібних торговців.
- Б ремісників-кустарів.
- В малоземельних селян.
- Г кваліфікованих робітників.

53. Укажіть історико-географічний регіон, для якого було характерним явище, проілюстроване наведеними джерелами.

- А Таврія
- Б Галичина
- В Слобожанщина
- Г Наддніпрянщина

У завданнях 54–56 до кожного із чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. У відповідність подію, описану в уривку з історичного джерела, з її наслідком.

1	<i>«І прибігло половців багато в Руську землю, і говорили вони руським князям: “Якщо ви не поможете нам, то ми нині порубані будемо, а ви завтра порубані будете”. І була рада всіх князів у Києві, і порадилися вони так: “Лучче б нам зустріти їх на чужій землі, аніж на своїй”...»</i>	А	поразка руських князів у битві на річці Калці
2	<i>«У це літо Ольгерд переміг трьох царків татарських з ордами їхніми: Котлубаха, Казчєя, Дмитра; і з того часу з Поділля вигнав владу татарську...»</i>	Б	уходження українських земель до складу Великого князівства Литовського
3	<i>«У той же рік прийшов Батий до Києва з великою силою, множеством сили своєї, і оточив город. І обступила сила татарська, і був город в облозі великій. І пробував Батий коло міста, а вої його облягали город...»</i>	В	виникнення на південних кордонах Русі печенізької загрози
4	<i>«Хозари вийшли супроти нього з каганом своїм. І зступилися війська битися, і сталася битва межі ними, і одолів він хозарів і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв. І ясів він переміг, і касогів, і прийшов до Києва...»</i>	Г	установлення залежності руських князівств від Золотої Орди
		Д	розширення кордонів Русі за рахунок приєднання Червенських міст

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. Увідповідніть стан суспільства українських земель XV–XVII ст. з переліком історичних понять і термінів, які дають змогу характеризувати його.

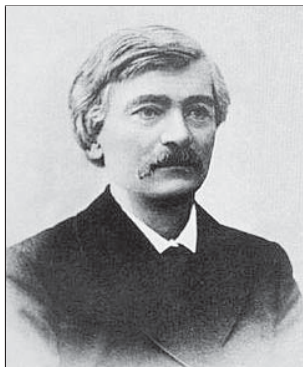
1	шляхта	А	«реєстр», «полковник», «клейноди»
2	духовенство	Б	«братства», «магдебурзьке право», «магістрат»
3	міщани	В	«панщина», «закріпачення», «покозачення»
4	селяни	Г	«фільварок», «сейм», «вето»
		Д	«унія», «полемічна література», «ставропігія»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

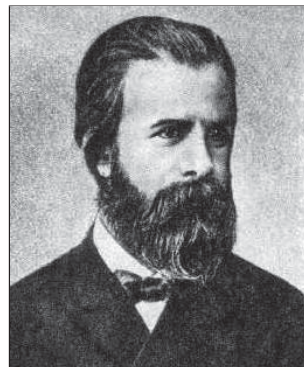
56. Увідповідніть діячів, зображених на фото, з фактами їхньої біографії.

1

2

3

4

- А історик, професор Київського університету Св. Володимира, один з основоположників археології в Україні й один з ініціаторів заснування першого в Україні історичного журналу «Киевская старина»
- Б просвітник, письменник, лідер національного відродження кримських татар, видавець першої в Криму тюркськомовної газети
- В етнограф, громадський діяч, автор тексту Державного Гімну України
- Г історик, публіцист, засновник Вільної української друкарні в Женеві, видавець першого українського політичного часопису
- Д письменник, громадський діяч, упорядник «Словаря української мови»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 57 і 58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланку А!*
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть послідовність соціально-економічних процесів, яким відповідають наведені поняття.

- А «відруб»
- Б «вотчина»
- В «полюддя»
- Г «фільварок»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

58. Установіть послідовність подій на західноукраїнських землях кінця XVIII – першої половини XIX ст.

- А створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників
- Б початок діяльності «Руської трійці»
- В видання першої українськомовної газети «Зоря Галицька»
- Г видання альманаху «Русалка Дністровая»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 59 і 60 мають по сім варіантів відповідей, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, та запишіть їх у бланку А згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці бланка А. Не робіть інших записів у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

**Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей**

59. Які події відбулися на українських землях у XVI ст.?

- 1 заснування реєстрового козацтва
- 2 створення першої слов'яно-греко-латинської школи (Острозької академії)
- 3 ухвалення «Ординації Війська Запорозького реєстрового...»
- 4 оприлюднення «Пунктів для заспокоєння руського народу»
- 5 вступ Війська Запорозького низового до Київського братства
- 6 видання у Львові Іваном Федоровичем книг «Апостол» і «Буквар»
- 7 заснування Києво-Могилянського колегіуму

60. Укажіть професійних діячів музичного мистецтва.

- 1 М. Вербицький
- 2 С. Крушельницька
- 3 С. Васильківський
- 4 М. Пимоненко
- 5 І. Труш
- 6 О. Мурашко
- 7 М. Лисенко

**Ви завершили роботу над завданнями частини 2.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей у бланк А.
Якщо час, відведений на виконання завдань частин 1 і 2, сплив,
здайте бланк А інструктору**

Кінець зошита